

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719204519
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8719204519.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobcu: R. V., nar. XX.X.XXXX, bytom Q., V. XXXX/XX, zast. Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., Námestie sv. Egídia 40/93, Poprad, IČO: 44250029, proti žalovanej: X. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Q., V. XXXX/XX, zast. Mgr. Stanislavom Feketem, advokátom, Námestie sv. Egídia 29/69, Poprad, IČO: 37 789 414, v konaní o určenie spoluvlastníckeho práva, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 13C 22/2019-98 zo dňa 02.04.2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie vo výroku I.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) nariadil neodkladné opatrenie v znení:

„I. Žalovaná je p o v i n n á strieť užívanie prízemného domu č. súp. XXXX postaveného na pozemku CKN parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 274 m², zapísaného na LV č. XXXX, nachádzajúceho sa v k. ú. W. a v rozsahu nevyhnutnom pre prístup do rodinného domu, aj pozemky CKN parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 274 m², CKN parc. č. XXX - záhrady o výmere 469 m², EKN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere 93 m² a EKN parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 94 m², zapísané na LV č. XXXX, nachádzajúce sa v k. ú. W., žalobcom a osobami, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti, a to do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 13C/22/2019.

II. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .“

2. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na dôvody podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, citoval ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného (ďalej len CSP) a uviedol, že žalobca podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia po začatí konania, ktoré sa vedie na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 13C/22/2019, v ktorom sa žalobca domáha určenia, že je podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností v pomere 1. k celku. Na okresnom súde Poprad je vedené aj konanie pod sp. zn. 8C/65/2017, v ktorom sa žalobca, taktiež v postavení žalobcu, domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. Konanie vedené pod sp. zn. 8C/65/2017 je prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 13C/22/2019.

Nesporne právo na nedotknuteľnosť obydlia je garantované aj v zmysle článku 21 ods. 1 a ods. 3 Ústavy SR. Ide teda o jedno zo základných ľudských práv, ktoré požíva aj ústavnú ochranu.

Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca spoločne so svojou rodinou obýva časť predmetnej nehnuteľnosti, a to prízemie rodinného domu, ktorá tak tvorí jeho obydlie a nebolo preukázané, že by mal zabezpečenú inú možnosť bývania. Ďalej zistil, že žalovaná dňa 07.11.2019 bez akéhokoľvek upozornenia odhlásila žalobcu a jeho rodinu z trvalého pobytu. Dňa 16.12.2019 žalovaná požiadala SPP, a. s., o ukončenie zmluvy o združenej dodávke elektriny a tiež o ukončenie odberu plynu na odbernom

mieste Q. - W., V. č. XX, teda v rodinnom dome, ktorý užíva žalobca. Dňa 11.3.2020 došlo k odpojeniu plynu a dňa 16.03.2020 došlo k odpojeniu elektrickej energie. Dňa 12.03.2020 manžel žalovanej uzamkol prístup do spoločnej pivnice, v ktorej sa nachádza vodomer a dňa 24.03.2020 manžel žalovanej presekol aj kábel, ktorým si žalobca zabezpečil pripojenie elektrickej energie od suseda.

Na základe správania žalovanej došiel k záveru, že žalovaná bráni žalobcovi v riadnom užívaní časti rodinného domu, ktorá predstavuje jeho obydlie, čím dochádza k vážnemu zásahu do jeho práv. Jediným legálnym spôsobom v prípade, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou dotknutých nehnuteľností a za stavu, že žalobca odmietne dobrovoľne vypratať tieto nehnuteľnosti, bude podať žalobu o vypratanie žalobcu z tejto nehnuteľnosti. Žalobkyňa nepodala žalobu o vypratanie, naopak sťažuje žalobcovi možnosť využívania obydlia, čím sa ho snaží donútiť opustiť svoje obydlie.

S ohľadom na mimoriadne opatrenia kvôli zamedzeniu šírenia nákazy Covid-19, keďže sú zvýšené požiadavky na hygienu a maloletá dcéra žalobcu sa musí do školy pripravovať v domácom prostredí, skonštatoval, že ide o výrazný zásah a porušovanie práv žalobcu, ktoré je v zjavnom nepomere s ujmu, ktorá by eventuálne hrozila žalovanej tým, že by žalobca užíval časť nehnuteľností bez právneho dôvodu. Z týchto dôvodov považoval návrh za dôvodný v časti, v ktorej má byť zabezpečené právo žalobcu a jeho rodiny užívať nehnuteľnosť v rozsahu jeho obydlia. Nepovažoval však za dôvodné uložiť povinnej strpieť užívanie celého rodinného domu a všetkých nehnuteľností v celom rozsahu a v tejto časti žalobu zamietol.

3. V zákonom stanovenej lehote podala proti uzneseniu odvolanie žalovaná. Bola toho názoru, že neboli splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia. Namietala nesprávne skutkové zistenia, ktoré odôvodnila tým, že dňa 23.03.2020 podala na Okresný súd Poprad žalobu o vypratanie vedenú pod sp. zn. 12C/13/2020. Ďalej uviedla, že odhlásenie žalobcu z trvalého pobytu a podanie podnetu na SPP, a. s. nemožno vyhodnotiť ako nedovolenú svojpomoc. Žiadosťou adresovanou SPP, a. s. sa ako výlučný vlastník nehnuteľnosti domáhala, aby si žalobca vysporiadal svoj zmluvný vzťah s dodávateľom plynu a elektrickej energie a domáhala sa tak ochrany svojho vlastníckeho práva. V zmysle čl. III ods. 8 Obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby pri dodávke plynu vyplýva, že žalobca bol ako odoberateľ plynu a elektriny povinný po celú dobu platnosti zmluvy preukázať svoje užívacie právo k nehnuteľnosti. Takýmto právnym titulom by bola nájomná zmluva, ktorú však žalobca so žalovanou neuzatvorili. Žalobca v dôsledku prevodu vlastníckeho práva stratil užívacie právo k rodinnému domu. Žalobca niekoľko mesiacov bezodplatne užíva prízemie rodinného domu a ide o šikanózný výkon práva. Keďže žalobcova pracovná náplň je dezinfekcia vagónov a je vystavený vyššiemu riziku nákazy, predstavuje pre maloletú dcéru žalovanej, ktorá má zdravotné problémy zdravotné riziko. Nie je pravda, že žalobca nemá kam dočasne odísť a poukázala, že žalobca má možnosť bývania v rodinnom dome svokry, u ktorej zvykne s rodinou prespávať. Dodala, že neodkladné opatrenie výrazne zasahuje do jej vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a vytvára nerovnováhu v právach a povinnostiach, pretože žalobca takto nie je zaviazaný podieľať sa na uhrádzaní primeranej odplaty za užívanie časti nehnuteľnosti. Žalovaná navyše znáša aj náklady za jej užívanie pretože majú spoločnú vodovodnú prípojku a žalobca uhrádza len 30,- eur z predpísaných 90,- eur. Žalobca užíva aj príľahlý pozemok, na ktorom má zriadený stánok a vykonáva tam podnikateľskú činnosť. Navrhla preto odvolaciemu súdu, aby zmenil rozhodnutie tak, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietne v celom rozsahu.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť. Uviedol, že od 11.3.2020 doposiaľ žije s rodinou bez elektriny a plynu, t. j. bez možnosti varenia, umývania, použitia internetu a najmä kúrenia. Žalobca s manželkou sa mohli umyť aspoň v práci, no dcéra musela ostať doma bez možnosti študovať online. Tento stav trvá dodnes. Poukázal, že žalovaná nerešpektuje ani súdne rozhodnutia. Po vydaní napadnutého rozhodnutia žalobca s dodávateľom energie 02.05.2020 opäť uzatvorili zmluvu o dodávke plynu a elektriny, no žalovaná resp. jej manžel dňa 07.05.2020 zabránili zamestnancom SPP, a.s. v zapojení energie a teda k zapojeniu nedošlo. V prípade zrušenia rozhodnutia dôjde k výpovedi tejto zmluvy. Dané žalobca oznámil aj na políciu. Žalobca nemá kam ísť a so sumou 45.000,- eur nemôže disponovať, pretože v prípade úspechu vo veci samej ju bude musieť žalovanej vrátiť. Žalovaná žalobcu sleduje a fotografuje pred domom svokry, čím chce dokázať iné možnosti bývania. Žalobca u svokry bývať nemôže, nemá k tomu domu žiadne právo a žijú v ňom iní ľudia. Žalobca žije v predmetnom dome od svojho narodenia 49 rokov nepretržite. Od uzatvorenia zmluvy žili obe rodiny v domnení, že od zmluvy odstúpili, keďže žalovaná oznámila, že nezohnala peniaze na zaplatenie kúpnej ceny. Do rozhodnutia vo veci samej je potrebné rešpektovať stav, ktorý trvá nepretržite 49 rokov. Žalovaná užívaním časti domu neutrpí žiadnu ujmu, keďže takto žili doteraz.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016, v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie, osobou oprávnenou (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

6. Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie

7. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala

9. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa (úplne) správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, vykonal primerané dokazovanie s ohľadom na vyššie uvedený výklad problematiky neodkladných opatrení, správne zistil skutkový stav, v intenciách platnej právnej úpravy vyvodil z neho i správne právne závery. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v predmetnej veci si nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje ochrana práv žalobcu, konkrétne práva na nedotknuteľnosť obydlia, ako aj ochrana zdravia žalobcu a jeho rodiny v čase mimoriadnych opatrení kvôli zamedzeniu šírenia nákazy Covid-19. Súd prvej inštancie na danú vec aplikoval i relevantné hmotnoprávne ustanovenia a svoje rozhodnutie presvedčivo a náležite odôvodnil, zodpovedajúc už i na všetky právne a skutkovo významné otázky predkladané žalovanou v odvolaní.

10. Podstatou inštitútu neodkladného opatrenia je urýchlená ochrana ohrozených alebo porušených práv, ktorú súd poskytuje na základe zjednodušeného a urýchleného procesného postupu. Účelom neodkladného opatrenia je totiž okamžite vytvoriť stav, kedy k porušovaniu alebo ohrozeniu práv strany, ktorá súdnu ochranu požaduje, nebude dochádzať. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je potrebné, aby strana predložila dôkazy, ktoré by s istotou preukázali ohrozenosť jej práva, postačuje predložiť aspoň také dôkazy, ktoré by jej právo a ohrozenie tohto práva alebo výkonu rozhodnutia aspoň osvedčovali a jej tvrdenia aspoň spravdepodobňovali.

11. Dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana musí byť hodnoverne osvedčená (ust. § 132 CSP) a nie dokázaná. Podľa Najvyššieho súdu SR platí, že za pojem osvedčovanie nie je možné považovať dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V predmetnej veci žalobca osvedčil svoj nárok tým, že nehnuteľnosť, ktorej konanie sa týka, je nepopierateľne obydľím žalobcu a jeho rodiny a žalobca bol jej podielovým spoluvlastníkom. Dôvodná obava vyplýva najmä z toho, že žalovaná trvá na tom, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti, odhlásila žalobcu z trvalého pobytu v predmetnej nehnuteľnosti a následne dala podnet na odpojenie jeho domácnosti od plynu a elektrickej energie. Taktiež existuje dôvodná obava, vzhľadom na pretrvávajúcu situáciu týkajúcu sa nákazy Covid-19, že zamedzením užívania rodinného domu spolu so zamedzením prístupu k energiám by mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia žalobcu a jeho rodiny. Odvolaciemu súdu sa predovšetkým nepozdáva konanie žalovanej spočívajúce v podaní podnetu na SPP, a. s. dôsledkom čoho bolo odpojenie žalobcu od plynu a elektriny. Konanie žalovanej nemá opodstatnenie nakoľko ako sama uviedla, žalobca má vo svojej bytovej jednotke vlastnú plynovú a elektrickú prípojku a spoločnú majú vodovodnú prípojku. Na nákladoch na plyn a elektrinu sa teda žalobca podieľa sám a za odber vody žalobca žalovanej prispieva.

12. Rovnako neobstojí procesná obrana žalovanej v tom, že podala žalobu o vypratanie bytu. Daná žaloba bola podaná až dňa 23.3.2020, t. j. po podaní návrhu na vydanie neodkladného opatrenia dňa 21.03.2020, a až po tom, čo došlo k odpojeniu žalobcu od plynu a elektriny. Odvolací súd sa plne stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v tom, že jediným legálnym spôsobom v prípade, že

žalovaná je výlučnou vlastníčkou dotknutých nehnuteľností a za stavu, že žalobca odmietne dobrovoľne vypratať tieto nehnuteľnosti, bude podať žalobu o vypratanie žalobcu z tejto nehnuteľnosti.

13. Žalovaná v odvolaní poukazuje na to, že je výlučnou vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti a že žalobca k rodinnému domu stratil užívacie právo. Ako už bolo spomenuté, pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej a svojím rozhodnutím nemôže prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti potreby vydania rozhodnutia, o ktoré strana žiada, resp. o pravdepodobnosť ohrozenia jej práv a oprávnených záujmov. V danom prípade zatiaľ predbežne v tomto štádiu konania bez vykonania riadneho dokazovania by bolo predčasné tvrdiť, že nárok, ktorý bol žalobcom uplatnený vo veci samej v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 13C/22/2019 je nedôvodný. Na potvrdenie alebo vyvrátenie skutočnosti, že žaloba vo veci samej je dôvodná resp. nedôvodná, bude nevyhnutné vykonať dokazovanie a celú vec skutkovo i právne vyhodnotiť. Odvolací súd je preto toho názoru, že prvý z predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, a to osvedčenie nároku žalobcu uplatňovaného návrhom, je daný. Zároveň bol podľa odvolacieho súdu naplnený i druhý zo základných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, a to nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ak by k nariadeniu predbežného opatrenia nedošlo. Takouto bezprostredne hroziacou ujmovou je strata obydľia žalobcu s rodinou bez právneho dôvodu a taktiež ohrozenie ich zdravia.

14. V súlade s princípom proporcionality zároveň odvolací súd považuje nariadenie tohto dočasného opatrenia za primerané, a také, ktoré nebude žalovanú obmedzovať spôsobom neprimeraným povahe veci. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca so svojou rodinou a žalovaná so svojou rodinou žili spoločne v jednom dome dlhodobo, a to pred uzatvorením kúpnej zmluvy, ako aj po nej. Žalobca i žalovaná boli podielovými spoluvlastníkmi dotknutej nehnuteľností, pričom prevod spoluvlastníckeho podielu žalobcu na žalovanú je sporný a doposiaľ právoplatne nevyriešený. Dočasné obmedzenie jej vlastníckeho práva nie je neprimerané povahe veci a nebude mať za následok reálne znemožnenie ochrany oprávnených záujmov.

15. S ohľadom na uvedené dôvody odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

16. O trovách konania z titulu konania o nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu strany v spore (§ 255 CSP).

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).